

Nr 10

Civilutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1971/72 till lokala skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna jämte motion.

DRIFTBUDGETEN

TOLFTE HUVUDTITELN

1. **Lokala skattemyndigheterna.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1, bilaga 14 (under litt. B, s. 9–115, i utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 4 januari 1971) föreslagit riksdagen att till Lokala skattemyndigheterna för budgetåret 1971/72 anvisa ett förslagsanslag av 126 881 000 kr.

I motionen nr 1175 av herr Schött m. fl. har hemställts att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 1 (bilaga 14), lokala skattemyndigheter, måtte besluta sådan förstärkning av de lokala skattemyndigheternas personal att myndigheterna får möjlighet att fullgöra sina arbetsuppgifter i samband med den planerade nya lagstiftningen om skattebrott.

Över motionen har skatteutskottet på därom gjord framställning avgivit i bilaga till detta betänkande intaget yttrande.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag innebär bl. a. att medel beräknats för en förstärkning av de lokala skattemyndigheterna från och med den 1 juli 1971 med 48 fögderiassistenter och 26 kvalificerade biträden att – enligt den länsstyrelsevis gjorda redovisningen – placeras vid 33 av de 122 lokala skattemyndigheterna.

Kungl. Maj:t har sedermera i proposition 1971: 10 med förslag till skattebrottslag m. m. föreslagit en reform av påföljdssystemet i fråga om överträdelse av skatte- och avgiftsförfattningar, avsedd att träda i kraft den 1 januari 1972. Förslaget innebär bl. a. att de lokala skattemyndigheterna skall besluta om skattetillägg och förseningsavgifter på grundval av material som börjar bli tillgängligt under andra kvartalet 1972. I anledning av att lagrådet (s. 349) förutsatt att dessa myndigheter erhåller kvalificerad personal och tillgång till biträden med juridisk utbildning har chefen för finansdepartementet (s. 363–364) erinrat om myndigheternas, inte minst chefernas, kompetens för de nya upp-

gifterna och hänvisat till den enligt ovan i statsverkspropositionen föreslagna personalförstärkningen. Propositionen 1971: 10 jämte motioner kommer att behandlas i skatteutskottets betänkande 1971: 16.

Hemställan i motionen nr 1175 om en ytterligare, inte preciserad, förstärkning av de lokala skattemyndigheternas personal utgår från meningen att Kungl. Maj:ts förslag till personalförstärkningar inte medger att den nya grannliga arbetsuppgiften kan få den noggranna och kvalificerade handläggning som erfordras. Vidare anføres att arbetssituationen länge varit hårt pressad och att personaltillgången inte lämnat utrymme för en önskvärd information om från årsskiftet gällande nya skatte-regler.

Skatteutskottet har i enhälligt yttrande över motionen (bilaga) funnit att de lokala skattemyndigheterna bör ha möjlighet att vid introduktionen av det nya avgiftssystemet tillfredsställande fullgöra sina arbetsuppgifter inom ramen för de i statsverkspropositionen föreslagna personalförstärkningarna. Skatteutskottet har emellertid förutsatt att möjlighet finns till en tillfällig personalförstärkning om detta visar sig nödvändigt.

Civilutskottet har inte funnit anledning frångå skatteutskottets nämnda bedömningar för nästkommande budgetår. Med hänsyn därtill och då medelsberäkningen i övrigt – vari ingår bl. a. 502 000 kr. till Kungl. Maj:ts disposition – inte gett anledning till erinran tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen 1971: 1175 till *Lokala skattemyndigheterna* för budgetåret 1971/72 anvisar ett förslagsanslag av 126 881 000 kr.

2. Kronofogdemyndigheterna. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (under litt. B, s. 9–115) och hemställer

att riksdagen till *Kronofogdemyndigheterna* för budgetåret 1971/72 anvisar ett förslagsanslag av 118 182 000 kr.

Stockholm den 16 mars 1971

På civilutskottets vägnar

ERIK GREBÄCK

Närvarande: herrar Grebäck (c), Bergman (s), Almgren (s), Tobé (fp), Kristiansson i Örkelljunga (s), fröken Ljungberg (m), herrar Lindkvist (s), Henrikson (s), fru Olsson i Hölö (c), herrar Engström (vpk), Jædestig (s), Åkerfeldt (c), Ångström (fp), Adolfsson (m) och Persson i Karlstad (s).

Särskilt yttrande

beträffande anslag till *Lokala skattemyndigheterna* av fröken Ljungberg (m) och herr Adolfsson (m) som anför:

»Skall en skattebrottslag, som bl. a. innebär påföljder i form av administrativa avgifter, fastställda i första hand av de lokala skattemyndigheterna, kunna mötas med tilltro till rättssäkerheten är en förutsättning att reformen underbyggs av en genomtänkt administrativ organisation. Vi delar lagrådets uppfattning, vilken också tagit sig uttryck i motionen nr 1175 av herr Schött m. fl., nämligen att tillämpningen av de nya bestämmelserna torde komma att ställa avsevärda krav på de lokala skattemyndigheterna. Vi har dock kunnat biträda utskottets bedömning i denna fråga, därför att den uttryckligen gäller förhållandena för nästkommande budgetår. Det synes oss emellertid angeläget att understryka nödvändigheten av att civildepartementet noga följer utvecklingen, så att full klarhet kan föreligga nästkommande år om vidtagna åtgärder både i fråga om personella och ekonomiska resurser är till fyllest för att tillgodose det rättstrygghetskrav, som är inbyggt i reformen.»

Till civilutskottet

Civilutskottet har begärt yttrande från skatteutskottet över motionen 1971: 1175, vari hemställs om sådan förstärkning av de lokala skattemyndigheternas personal – utöver vad som förordas i bilaga 14 till årets statsverksproposition – att dessa myndigheter får möjlighet att fullgöra sina i propositionen 1971: 10 föreslagna nya arbetsuppgifter avseende skattetillägg och förseningsavgifter.

Med anledning härav får skatteutskottet anföra följande.

Den i propositionen 1971: 10 föreslagna reformeringen av sanktions-systemet vid försummelser mot skatte- och avgiftsförfattningarna innebär bl. a., att administrativa påföljder i form av skatte- eller avgiftstilllägg och förseningsavgifter skall införas fr. o. m. den 1 januari 1972 i stället för eller vid sidan av de judiciella sanktionerna. Enligt förslaget skall den lokala skattemyndigheten vara beslutande organ i fråga om skattetillägg och förseningsavgifter med anledning av taxeringsnämnds beslut rörande inkomst- och förmögenhetstaxeringen. Det föreslagna avgiftssystemet innebär, att avgifter i regel skall påföras skattskyldiga, som lämnat oriktiga uppgifter i självdeklarationen eller inkommit med deklarationen för sent, att schablonregler skall tillämpas för avgiftspåföringen och att avgifterna skall utgå utan hänsyn till uppsåt eller oaktsamhet från den skattskyldiges sida. Innan beslut fattas om påföring av avgift skall den skattskyldige beredas tillfälle att yttra sig. Under vissa förutsättningar äger den lokala skattemyndigheten meddela befrielse från eller nedsättning av avgift. Myndighetens arbete skall vara avslutat senast den 1 oktober taxeringsåret. I särskilda fall kan dock beslutstiden förlängas till den 15 december samma år.

Utskottet delar departementschefens uppfattning att lokal skattemyndighet bör vara första instans i frågor som rör skattetillägg och förseningsavgifter vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen. En sådan ordning är vid nuvarande taxeringsorganisation i första instans enligt utskottets bedömande nödvändig med hänsyn till att huvuddelen av grundmaterialet för avgiftspåföringen under den ifrågavarande handläggningstiden förvaras hos den lokala skattemyndigheten.

Det är självfallet angeläget att de lokala skattemyndigheterna har tillgång till kvalificerad personal för handläggningen av avgiftsärendena och att riksskatteverket, på sätt förutsatts i proposition 1971: 10, utfärdar anvisningar för att underlätta bedömningen och åstadkomma en likformig och rättvis tillämpning av bestämmelserna.

Departementschefen har i propositionen framhållit att de föreslagna befrielsegrunderna bör tillämpas generöst i inledningskedet, vilket torde medföra att tillämpningen av bestämmelserna i vart fall övergångsvis blir

förhållandevis enkel.

De informationer rörande rutinerna för handläggningen av avgifts-ärendena, som utskottet inhämtat från finans- och civildepartementen, ger vid handen att de lokala skattemyndigheterna bör ha möjlighet att vid introduktionen av det nya avgiftssystemet tillfredsställande fullgöra sina arbetsuppgifter inom ramen för de i årets statsverksproposition föreslagna personalförstärkningarna. Utskottet förutsätter emellertid att, om det visar sig nödvändigt, erforderlig personal från länsstyrelsen tillfälligtvis förordnas att biträda de lokala skattemyndigheterna vid handläggningen av de ifrågakommande ärendena.

Det är givetvis svårt att f. n. exakt bedöma hur stora arbetsinsatser, som på längre sikt krävs av de lokala skattemyndigheterna för att tillgodose syftet med de förslag som framlagts i propositionen. Frågan om personalbehovet bör därför omprövas, om erfarenheterna från det första året visar att de lokala skattemyndigheterna med den nu förutsatta organisationen inte kan fullgöra de nya uppgifterna på ett från rättsäkerhetssynpunkt tillfredsställande sätt.

Stockholm den 9 mars 1971

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), fru ar Nettelbrandt (fp), Holmqvist (s), herrar Kristenson (s), Josefson i Arrie (c), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Nilsson i Trobro (m), Wikner (s), Stadling (s), Olof Johansson i Stockholm (c), Björk i Gävle (c) och fru Normark (s).

